

Franckesche Stiftungen zu Halle

Pauli Manutii Epistolarum Libri XII

Manuzio, Paolo

Lipsiæ, Apud Johann. Herebord. Klosium, Anno 1707.

VD18 11417161

In Librum Francisci Vargas De Iursidictione Episcoporum, Et Summi
Pontificis Auctoritate. XXV. Argumentum.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-198567](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-198567)

FRANC. VARG. DE JURISD. EPISC.

77

IN LIBRUM FRANCISCI VARGASDE JURISDICTIONE EPISCOPORUM, ET SUMMI PONTIFICIS AUCTORITATE,

XXV.

ARGUMENTUM.

Francisci Vargas librum de Jurisdictione Episcoporum & Pontificis auctoritate editurus, narrat, in Concilio Tridentino ortam esse inter Patres ibi congregatos controversiam, de Auctoritate Pontificis &c. ad quam componendam, cum Pontifex inter alios etiam Franciscum Vargas Regis Hispan. oratorem in consilium adhibuerit, isq. sententiam suam pro auctoritate Pontificia egregie dixerit, scripseritq. laudat Pontificem, quod idejus responsum typis excudendum curavit, & ad Patres Tridentinos miserrit.

IN Trident. Concilio, singulari atq; divina Pii IV. Pontif. Max. sapientia constituto, cum alia res antea parum explorata, vel astutis hominum consiliis immutata, atq; corrupta, in consultationem controversiamq; venerunt: tum verò gravis illa, & perdifficilis de Jurisdictione Episcoporum, & summi Pontificis auctoritate exorta quaestio est. Qua in deliberatione cum ita Patres illi vitæ innocentia, doctrinaq; insignes dissiderent, vix ut aliquando res convenire posse videretur: Pastor optimus, ut est animo semper ac mente in humano genere servando, tuendaque communi salute defixus, incubuit in eam curam, ut adhibitis in consilium lectis.

Bbb 2

simis

simis Cardinalibus, hunc nodum expediret. Et quoniam Francisci Vargas, Catholici Regis Oratoris, in maximis rebus antea sæpe spectata virtus erat: expedire in primis rei publicæ visum est, talem virum, cum tanta res ageretur, interesse. Qui cum esset accersitus à Pontifice, rogatusque ut ea diceret, quæ ad Apostolicæ Sedis dignitatem, id est, ad Christi gloriam, & salutem animarum nostrorum pertinere vehementer duceret: sententiam dixit gravissimis ornatisq; verbis, eâ doctrinâ referatam, ut nihil aut è sacris literis, aut ex antiquarum Legum, Canonumvè fontibus derivari posset, quod ille non & memoriâ, scientiaqve comprehendisset, & summarum rerum, in quibus ætatem ferè totam contrivit, experienciâ comprobasse videretur. Excepta est perattentis animis ejus oratio: magnaque est omnium Cardinalium, præcipue verò ipsius Pontificis, cujus ut potestas, ita judicium, sapientiaq; eminet, assensio consecuta. Et quoniam, quæ tum quisque sensit, eadem ut mandata literis ad Tridentinos Patres mitterentur, Pontifex adjuvandæ cupidus publicæ causæ jam decreverat; de Francisco Vargas hoc ampliùs placuit, ut ejus responsum (sic enim inscriptum est) impressum ederetur. Est hoc quoque Pii IV. divinæ liberalitatis, ac beneficentiæ, ut, unde aliquid ad commune commodum emanare possit, id non latere in tenebris, aut paucissimis impertiri, quod angustis jejuniq; nimium animi est, sed pervulgari ad omnium gentium utilitatem vehementer curet. Porro, si nihil est Religione utilius, quæ beatam, æternamqve vitam una largitur, quan

qu
am
nic
rit
min
jam
sit?
per
me
fici
ti p
stri
de p
reru
inte
ciol
tate
se, c
legi
gnis
mun
diffi
bi co
cis e
exce
simu
do r
tur,
affin
vide
non

quantam iis debemus gratiam, qui suam industriam eò totam conferunt, ut, novis quorundam opinionibus, quas inscitia dicam, an improbitas peperit? confutatis, veritatem ipsam suæ doctrinæ lumine ita patefaciant, atque illustrent, ut à nemine jam, nisi planè impio, vocari in controversiam possit? Quod in hac maximi ponderis quæstione, quæ per aliquot menses plurimorum hominum ingenia mentesque torisit, Francisci Vargas præstanti beneficio consecuti sumus. Vir enim egregius laboranti publicæ causæ multis nominibus opem tulit, doctrinâ primum; tot annorum studio collectâ; deinde prudentiâ, quàm à natura acceptam diuturnus rerum maximarum usus vehementer auxit; tum integritate vitæ, sine qua inanis prudentia, perniciosa etiam doctrina omnis est; postremo auctoritate tantâ, quantam capere videtur ea persona posse, quæ pro summo omnium, quos meminimus, aut legimus, Imperatore Carolo Quinto, ejusque dignissimo filio Philippo Catholico Rege gravissimis in muneribus, ac legationibus primariis, temporibus difficillimis, diutissimè tractata sit. Hæc igitur, ubi conjunguntur, omnia, quæ per se singula in paucis excellere videmus: præclarum quiddam atque excellens fieri necesse est. Nec nos veremur, cum simul universa tali viro tribuimus, ne nos aliquando res ipsa redarguat, ejusque scripta, cum legentur, ita expectationi non respondeant, ut ei falsam affinxisse laudem vel gratiæ causa, vel judicii errore videamur. Perfecta virtus laudem quasi fructum non quærit; cognita, testimonio non indiget. Id